

НАРЕДБА

ЗА УСТРОЙСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ И ОБРЕДНИТЕ ЗАЛИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БОТЕВГРАД

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 (1) Тази наредба урежда управлението, стопанисването и вътрешния ред в гробищните паркове и обредни зали, реда и условията за погребения, ползването и благоустрояването на гробищните и урнови места и свързаните с тази цел услуги в гробищните паркове на гр. Ботевград и населените места в общината.

(2) Гробищните паркове и обредните зали функционират и се управляват в съответствие със законовата уредба в страната и решенията на Общинския съвет.

Чл. 2. Гробищните паркове са терени със специално предназначение. Те са публична общинска собственост. Тяхното изграждане и поддържане да се извършва съгласно Наредба №2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници.

Чл. 3. Разширяването, закриването на действащи гробищни паркове и създаването на нови се извършва с решение на Общинския съвет, в съответствие със законовата уредба на страната, касаеща тази дейност.

Чл. 4. Гробищните паркове, включително и тези по чл. 24 от Закона за вероизповеданията, се вписват в публичния регистър по чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.

РАЗДЕЛ II УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 5 (1) Община Ботевград, в рамките на своя бюджет, определя средства за поддържане, благоустрояване и разширение на гробищните паркове, изграждане на сгради и съоръжения, водопроводи, осветление и др.

(2) *Изм.с Решение №191/29.09.2022 г. на ОбС-Ботевград/* Гробищните паркове в населените места от Общината се управляват и поддържат от съответния кмет на кметство/кметско наместничество.

(3) Гробищният парк на територията на гр. Ботевград се управлява и поддържа от ОП „Обредни дейности”.

Чл. 6. ОП „Обредни дейности” осигурява извършването на следните услуги:

1. изготвя справка за обявител, която заедно с личната карта на покойника и съобщението за смърт, предава по надлежния ред в служба ГРАО на Общината;
2. определя деня, часа и гробното място за погребението;
3. организира превозването на покойника и опечалените до гробищния парк;
4. води регистър на гробните места;
5. извършва услуги, свързани с траурните обреди по заявка на гражданите;
6. събира гробищните такси, утвърдени от Общинския съвет;
7. обезпечава всички условия за нормален погребален процес и осъществява контрол по спазване на нормативната уредба.

РАЗДЕЛ III ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл. 7 (1) Гробните места обхващат: обикновени гробове, урнови ниши и фамилни гробни места, състоящи се от два и повече гроба.

(2) Обикновените гробове са обособени места от гробищния парк, съгласно изискванията на Наредба №2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребаването и пренасянето на покойници.

(3) Урновите гробове са обособени в определени размери части на гробищния парк за полагане на урни с праха на покойници.

(4) Урновите ниши са обособени части от специално изградени в гробищния парк стени (урнови стени) с определени размери за полагане на урни с праха на покойници.

Чл. 8 (1) С полагането на покойник или урна с праха му в гроб или урнова ниша, за наследниците му по закон или по завещание, възниква право на ползване.

(2) Правото на ползване е срочно, освен в случаите на възмездно придобиване на ползването за вечни времена.

(3) Възмездно преотстъпване на право на ползване не се допуска.

(4) Безвъзмездно преотстъпване на правото на ползване, наследниците могат да извършат само с писмено заявление до ОП „Обредни дейности”.

Чл. 9 (1) Правото на ползване на обикновен и урнов гроб, както и на фамилни гробници обхваща:

1. извършване на последващи погребения в него по реда и условията на тази Наредба;

2. поставяне на временни или трайни надгробни знаци:-паметник, фото-керамични портрети, изписване имената на покойника и датата на раждането и смъртта му;

3. засаждане на цветя;

4. извършване на траурни и възпоменателни обреди.

(2) Правото на ползване на урнова ниша обхваща:

1. извършване на последващо урнополагане по реда и условията на тази Наредба;

2. поставяне на табела с изписването на името на покойника, датата на раждане и смърт и фотокерамична снимка с лика му;

3. полагане на цветя в монтираната край нишата ваза;

4. извършване на траурни възпоменателни обреди.

(3) Ограждане на гробни места, монтиране на паметници и благоустрояване на отделни гробове и фамилни гробници се допуска след депозирана молба и издадено разрешение от ОП „Обредни дейности” или кмета на кметството.

Чл. 10 (1) Извършването на последващо погребение в обикновен гроб не се допуска преди изтичането на 8 години от предишно погребение. Това ограничение не се прилага за урнополагане.

(2) В зависимост от особеностите на почвата и нивото на подпочвените води Кмета на общината, съгласувано с директора на съответната регионална здравна инспекция, може да определя и по-висока граница за погребване в стар гроб, ако определеният срок за пълно разлагане на органичната материя е недостатъчен.

Чл. 11 (1) Правото на ползване при погребение на първия покойник е безплатно за срок от 8 години, а след това може да бъде продължено за срок до 10 години или за вечни времена, като правоимащите лица заплащат определената от Общински съвет – Ботевград такса, съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Ботевград, но не по-късно от 12 месеца след изтичане сроковете по този член.

(2) Възмездно продължаване на ползването може да се разреши и след изтичане на

срока, ако просрочването се дължи на уважителни причини и гробното място е поддържано и благоустроено.

Чл. 12 (1) При последващи погребения в едно гробно място, правото на ползване може да бъде продължено по искане на наследниците на следващи погребани в същото гробно място лица. В тези случаи се продължава правото на ползване и за наследниците на първия погребан.

(2) Когато първото погребано лице няма наследници и правото на ползване е продължено, наследниците на следващите покойници по реда на извършените погребения в същото гробно място, придобиват право на ползване след като декларират писмено, че и първият погребан няма наследници.

Чл. 13. За неуредените в предходните членове случаи се прилагат разпоредбите на Закона за наследството.

РАЗДЕЛ IV ПОГРЕБЕНИЯ И УРНОПОЛАГАНЕ

Чл. 14 (1) *Изм.с Решение №191/29.09.2022 г. на ОбС-Ботевград/* В гробищните паркове на гр. Ботевград и населените места от общината се погребват покойници с постоянен или настоящ адрес приживе в съответното населено място.

(2) *Изм.с Решение №191/29.09.2022 г. на ОбС-Ботевград/* Покойници от други населени места могат да бъдат погребвани в гр. Ботевград и населените места от общината, ако има основателни причини за това, или се ползва правото на ползване.

(3) Покойници, които са чужди граждани и на които близките не са потърсили тялото, се погребват в гробищния парк на съответното населеното място в което са починали.

Чл. 15. Покойници, принадлежали приживе към някоя религиозна общност или етническа група, се погребват по реда на тази Наредба.

Чл. 16 (1) Погребенията се извършват през деня, не по-рано от 24 часа и не по-късно от 48 часа от настъпването на смъртта, по ред, определен от Общинско предприятие „Обредни дейности”. Погребване след 48 часа се извършва при условие, че са взети мерки за запазване или консервиране на трупа.

(2) Гробното място трябва да има следните размери: ширина 100 см, дължина 200 см и дълбочина 150 см.

(3) Погребването на покойници извън Гробищните паркове се допуска в изключителни случаи с разрешение на Кмета на общината, или упълномощено от него лице, съгласувано с органите на Регионална здравна инспекция.

(4) Близките на починалия, или упълномощено лице от болничното заведение, където е настъпила смъртта, са длъжни в срок от 48 часа след констатирането ѝ, да уведомят в ОП „Обредни дейности” или кметството за настъпилото събитие, като представят съобщението за смърт и личната карта на починалия. Длъжностното лице издава на близките препис-извлечение от акта за смърт, който служи за разрешение за погребение. Действия по организацията на погребението се предприемат след издаването на препис-извлечение от акта за смърт.

Чл. 17. Когато има съмнения или данни за насилствена смърт, погребението се извършва след като се получи разрешение от компетентните органи.

Чл. 18. В урновата ниша не се разрешава поставянето на други предмети, освен

урната с праха на покойника.

Чл. 19. Погребването в общи гробове е забранено.

Чл. 20. Предварително запазване на гробни места е забранено.

РАЗДЕЛ V ОБРЕДНА И РИТУАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 21 (1) *Изм.с Решение №191/29.09.2022 г. на ОбС-Ботевград/* Гражданските ритуали се провеждат в обредните зали или на открито от лица, определени от управителя на ОП „Обредни дейности” или кметовете на кметства и кметски наместничества

(2) Религиозни ритуали се провеждат от духовни лица, съгласно каноните на съответната религия. Те могат да ползват ритуалната зала, ако това не се забранява от тяхната религия.

(3) Траурни ритуали могат да се извършват и на гроба освен, ако не пречат на съседните гробове.

(4) Обредни действия и ритуали, противоречащи на добрите нрави и благоприличие са недопустими.

Чл. 21а./Създ. с Решение №191/29.09.2022 г. на ОбС-Ботевград/

(1) ОП "Обредни дейности" извършва служебни погребения на самотни хора без близки и роднини, бездомни лица, безпризорни, лица, настанени в специализирани институции за предоставяне на социални услуги от резидентен тип с неустановени близки и роднини, лица, починали в лечебни заведения, без близки и роднини, както и на покойници, за които има прокурорско разпореждане за извършване на служебно погребение.

(2) Служебните погребални услуги включват:

1. издаване на смъртен акт;
2. отпечатване на 5 бр. некролози;
3. осигуряване на ковчег;
4. превоз на покойник;
5. осигуряване на надгробен знак;
6. изкопаване и закриване на гробно място.

(3) Покойници, оставени за съхранение в хладилните камери на „МБАЛ Ботевград“ ЕООД и непотърсени за срок над 30 дни, се погребват на общински разноски, като направените разходи за извършеното служебно погребение се събират от известните наследници на починалия по общия ред.

(4) Когато наследниците на лицата по ал.1 бъдат установени, разходите по ал. 3 се събират от тях по общия ред.

(5) Разходите за извършване на служебни погребения се планират в проектобюджета на Община Ботевград за съответната година.

(6) Правилата и изискванията за извършване на служебни погребения ще бъдат прецизирани в инструкцията, която се утвърждава със заповед на кмета на общината.“

РАЗДЕЛ VI ОБЩЕСТВЕН РЕД В ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ

Чл. 22. Посещения в гробищните паркове се допускат:

1. за времето от 1 април до 30 септември от 6:00 часа до 21:00 часа;

2. за времето от 1 октомври до 31 март от 7:30 часа до 17:30 часа.

Чл. 23. В районите на гробищните паркове се забранява:

1. посещение на деца под 10 годишна възраст, без придружител;
2. влизането с превозни средства, освен ако с тях се обслужват инвалиди, болни или възрастни немощни хора;
3. въвеждането на кучета и други животни;
4. отсичането на дървета без разрешение на службите за опазване на околната среда в общината;
5. приготвянето на циментови и варови разтвори по алеите, струпването на строителни материали и части от паметници, без разрешение от ОП „Обредни дейности“.

Чл. 24. С разрешение от ОП „Обредни дейности”, може да се допусне влизането на превозни средства за превозване на строителни материали и паметници.

Чл. 25. Не се разрешава извън определените за целта места:

1. изхвърлянето на хранителни и други отпадъци, увехнали цветя и треви;
2. палене на огън;
3. засаждане на плодни и декоративни дървета в гробните места и по алеите;
4. разлепване и поставяне на некролози, афиши, рекламни материали, съобщения и др. подобни.

Чл. 26 (1) Наследниците на починалия или откупилите гробните места са длъжни да поставят трайни надгробни знаци и да ги поддържат в добър вид.

(2) Наследниците на починалия или откупилите гробните места са длъжни да почистват гробните места и околното пространство.

Чл. 27. Гробните места, за които не са плащани такси за правоползване и не се поддържат се предоставят за други погребения.

РАЗДЕЛ VII КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 28 (1) Лицата, търговците и дружествата, които извършват погребални и строителни услуги на гражданите на територията на гробищните паркове са длъжни да искат разрешение от Общинското предприятие, стопанисващо гробищния парк и обредните зали. При липса на разрешение в нарушение на същото лицата се наказват с глоба в размер от 100 до 300 лева.

(2) При повторно нарушение, извършено от същия нарушител в едногодишен срок, след издаване на наказателното постановление, глобата е в размер от 300 до 1000 лева, като издаденото разрешение за работа в гробищните паркове се отнема.

(3) Актовете, установяващи отделни нарушения, се издават от управител на ОП „Обредни дейности”, а наказателните постановления се издават от Кмета на общината или упълномощено от него лице от общинската администрация.

(4) На лица извършващи прояви на вандализъм на територията на общинските гробищни паркове се налага глоба в размер от 100 до 1000 лева, доколкото деянието не представлява престъпление по смисъла на Наказателния кодекс.

(5) За всички останали нарушения на Наредбата се налага глоба от 50 до 500 лева.

(6) Размерът на глобата по по-горната алинея се определя в зависимост от нанесените щети.

Чл. 29 (1) За изградените и монтирани без разрешение паметници, огради и

съоръжения на територията на гробищните паркове или които са извършени в отклонение на даденото разрешение, се предприемат съответните принудителни мерки, предвидени в ЗУТ.

РАЗДЕЛ VIII ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Наредбата е приета на основание чл. 21, ал. 2 от ЗМСМА и Наредба №2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници.

§2. Настоящата Наредба влиза в сила от момента на приемането ѝ от Общински съвет – Ботевград и отменя Наредба за устройство и управление на гробищните паркове и обредните зали на територията на община Ботевград, приета с Решение на Общинския съвет №3/26.01.2006 г.

§3. Контролът по изпълнение на Наредбата се възлага на Секретаря на община Ботевград.

§4. Процедурите стартирани преди влизането в сила на настоящата Наредба се довършват по досегашния ред.

§5. Настоящата Наредба е приета с Решение № 90830.04.2020 гозина на Общински съвет – Ботевград и изм. с Решение №191/29.09.2022 г. на ОБС-Ботевград.